

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Linda Darforth
Kommunjurist
08-578 292 41
linda.darforth@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-11-27

1 (9)

Diarienummer

2018/KS 0388 006

Kommunstyrelsen

**Ansvar för myndighetsutövning enligt
alkohollagen, tobakslagen och lagen om
elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare
under perioden 1 januari 2019 och längst till och
med 31 maj 2019**

**Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsen
för beslut i kommunfullmäktige**

1. Ansvaret för myndighetsutövning enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare kvarstår under kommunstyrelsen från och med den 1 januari 2019 och längst till och med den 31 maj 2019.
2. Förslag till delegation i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen avseende myndighetsutövning enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare från och med den 1 januari 2019 och längst till och med den 31 maj 2019 antas.
3. Chefen för Medborgarfokus och Tekniska kontoret får i uppdrag att efter samråd med Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund besluta om när ansvaret för myndighetsutövning enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare slutligen flyttas över till Södertörns miljö- och

hälsoskyddsförbund i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 6 september 2018, dock senast den 31 maj 2019. Vid den tidpunkt när ansvaret för myndighetsutövningen slutligen har överlämnats till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund upphör delegationen enligt bilaga 1 automatiskt.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Fullmäktige fattade den 6 september 2018 beslut om att Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund från och med den 1 januari 2019 får ansvaret för att ombesörja den myndighetsutövning genom prövning, tillsyn och kontroll som ankommer på medlemmarna inom förbundet. Som en följd av detta har kommunstyrelsens och byggnadsnämndens reglementen samt ett nytt förslag till reviderad delegationsordning för kommunstyrelsen anpassats till fullmäktiges beslut.

Beslutsprocessen hos de övriga medlemskommunerna inom Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund vad gäller överlämnande av ansvaret gällande dessa frågor varierar och har medfört viss osäkerhet om ansvaret skulle kunna lämnas över per den 1 januari 2019 till förbundet. Rekryteringsprocessen har försenats och det står inte klart vid vilken exakt tidpunkt som ansvaret för frågorna som ärendet berör slutligen kan överlämnas till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund.

Mot bakgrund av ovanstående behöver ansvaret för myndighetsutövning enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare inom Tyresö kommun kvarstå hos kommunstyrelsen under en interimperiod och till dess ansvaret slutligen kan överlämnas till förbundet, dock längst till och med den 31 maj 2019.

För att myndighetsutövning enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska kunna handläggas under ovannämnda interimperiod föreslår kommunstyrelseförvaltningen ett bemyndigande avseende delegation i enlighet med bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse. Förslaget till delegation i bilaga 1 motsvarar den delegation som idag finns i kommunstyrelsens delegationsordning vad avser dessa ärenden.

När Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har rekryterat personal för att kunna fullgöra de uppgifter som överflyttas i enlighet med fullmäktiges beslut av den 6 september 2018 och det står klart när det slutliga överlämnandet kan ske, föreslås att chefen för Medborgarfokus och Tekniska kontoret får i uppdrag att, efter samråd med Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, får fatta beslut om vid vilken tidpunkt som ansvaret för myndighetsutövningen slutligen överlämnas till förbundet.

Bilaga 1

Kommunstyrelsens delegationsordning avseende ärenden enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare från och med den 1 januari 2019 och till dess överlämnande har skett till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, dock längst till och med den 31 maj 2019.

Allmänna regler**Delegerad beslutsbefogenhet**

Enligt kommunallagen 6 kap. 37 § får en nämnd uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt kommunallagen 7 kap. 5-8 §§. I följande typ av ärenden får beslutanderätten däremot inte delegeras:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Delegerad beslutsbefogenhet gäller inom ramen för kommunstyrelsens verksamhetsområde samt kommunfullmäktiges beslut och anvisade anslag. Delegater som listas i delegatkolumnen har delegation att var för sig besluta i respektive ärende.

Återtagande av delegation

Kommunstyrelsen kan återta delegationen, generellt eller i ett specifikt ärende. Styrelsen kan också föregripa ett beslut i ett ärende, genom att ta över ärendet från delegaten och besluta. Styrelsen har dock inte rätt att ompröva ett redan fattat beslut.

Vidaredelegation

I de ärendegrupper där förvaltningschef fått beslutanderätten delegerad till sig får hen i sin tur uppdra åt en annan anställd inom verksamhetsområdet att besluta i hens ställe. Beslut som har fattats efter vidaredelegering ska återrapporteras till förvaltningschefen som sedan anmäler beslutet till kommunstyrelsen.

Är förvaltningschefen frånvarande och har ersättare utsetts, kan ersättaren besluta i dennes ställe, om inte annat beslutats i det enskilda fallet. Kommundirektören ersätts i första hand av avdelningschefen för medborgarfokus.

Kommundirektören måste anmäla till styrelsen vem som ersätter denne vid ledighet och annan frånvaro överstigande sju dagar, så att styrelsen får kännedom om vem som har rätt att fatta beslut i ett visst ärende.

Anmälan av delegationsbeslut

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen eller utskotten enligt förteckning i delegationsordningen. Utskottens protokoll anmäls till kommunstyrelsen. Anledningen till att delegationsbeslut anmäls är *dels* att allmänheten har rätt till insyn kring vilka beslut som fattas, *dels* att de förtroendevalda har rätt att veta vilka beslut de har ett ansvar för och *dels* att beslut ska vinna laga kraft och att överklagandetiden ska börja löpa, om beslutet är möjligt att överklagas med laglighetsprövning. Beslutsunderlagen ska finnas tillgängliga på respektive förvaltning.

I syfte att underlätta för kommunens chefer har samtliga beslut samlats i delegationsordningen även om vissa beslut kan hänföras till verkställighet. Då det framgår av förteckningen att beslut inte ska anmälas är de besluten antingen beslut som endast innebär verkställighet eller beslut som inte behöver anmälas i enlighet med kommunallagen 6 kap. 40 §. Gemensamt för de beslut som inte behöver anmälas är att de inte bedöms vara möjliga att överklaga med laglighetsprövning enligt kommunallagen 13 kap.

Överlämnande av ärende till kommunstyrelsen eller dess utskott

Utskotten ska hänskjuta ärende till kommunstyrelsen för avgörande om två av utskottets ledamöter begär detta.

Beslutsfattande i ärende där ordförande eller tjänsteman har beslutanderätt kan överlämnas till kommunstyrelsen, eller något av kommunstyrelsens utskott, beroende på till vilket verksamhetsområde som ärendet tillhör, om delegaten anser det nödvändigt med hänsyn till ärendets beskaffenhet.

Jäv

Vad som är jäv för förtroendevalda och anställda framgår av kommunallagen 6 kap. och 7 kap. Reglerna talar om när en anställd eller förtroendevald ska anses ha sådant intresse i ett ärende att hens opartiskhet kan ifrågasättas. Jävsreglerna gäller vid all ärendehantering och riktar sig till den som på något sätt kan påverka dess utgång. Reglerna gäller inte bara den som beslutar i ärendet, utan även den som bereder ett ärende.

Den som är jävig ska självmant meddela detta och avstå från att delta i handläggningen.

Verkställighet

Bestämmelsen om delegering av beslut gäller inte för beslut av rent förberedande eller verkställande art. Med verkställighet avses utförande eller genomförande av ett redan fattat beslut som inte innebär något självständigt ställningstagande från den ansvarige tjänstemannens sida. Inom den kommunala verksamheten betraktas ofta rutinmässiga beslut, i regel fattade av tjänstemän, som verkställighet.

Gränsen kan vara svår att dra mellan vad som är ett beslut enligt kommunallagen och vad som är verkställighet av ett redan fattat beslut. En sådan gräns är heller inte definitiv, utan beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Kommunala beslut som inte innebär verkställighet kan överklagas antingen med laglighetsprövning enligt kommunallagen eller med förvaltningsbesvär. Förvaltningsbesvär tillämpas framförallt vid myndighetsutövning mot enskild.

En tumregel för att avgöra huruvida beslutet kan anses som verkställighet kan därför vara om beslutet är så pass intressant att en kommunmedborgare kan tänkas vilja överklaga beslutet. Som tumregel avseende finansiella beslut kan en lägre beloppsgräns ofta medföra att det blir fråga om verkställighet.

Verkställighet förutsätter som regel att det finns tydliga mål och riktlinjer i verksamheten. Huruvida ett beslut utgör kommunala beslut eller verkställighet avgörs ytterst av domstol vid en laglighetsprövning. Personaladministration, interna inköp/upphandlingar och försäljning av varor och tjänster för drift- eller investeringsändamål som upptagits i gällande budget anses i regel som verkställighet, om det inte gäller principiella frågor.

Gällande upphandlingsregler ska följas. Observera att beloppsgränserna är knutna till behörigheten att fatta beslut och inte till attesträtten. Hur attesträtten ska fördelas framgår av särskilt attestreglemente. Beloppsgränser för attest får fastställas av ekonomichefen enligt beslut i kommunstyrelsen 2016-10-04 § 150.

Ersättare

Generellt gäller att beslutsfattares överordnad har beslutanderätt i respektive ärende när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör eller i övrigt är förhindrad att besluta.

Brådslande ärenden

Ordförande eller i dennes frånvaro 1:e vice ordförande får fatta beslut i brådslande ärenden där beslut inte kan avvaktas. Besluten anmäls vid nästa sammanträde.

Förkortningar

I tabellen förekommer följande förkortningar.

Alkh	Alkoholhandläggare
CfKE	Chef för kvalitetsenheten
KLU	Kommunledningsutskottet
KS	Kommunstyrelsen

A	Ärenden enligt alkohollagen	Kommentar	Delegat	
1.	Beslut om serveringstillstånd samt återkallande av serveringstillstånd		KLU	KS
2.	Bevilja serveringstillstånd eller bevilja ändrat serveringstillstånd för enstaka tillfälle eller enstaka tidsperiod		Alkh	KLU
3.	Bevilja undantag från krav på kunskapsprov vid tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap vid enstaka tillfälle		Alkh	KLU
4.	Godkännande av lokal för cateringverksamhet		Alkh	KLU
5.	Beslut om tillstånd för provsmakning		KLU	KS
6.	Bevilja tillstånd för provsmakning för enstaka tidsperiod		Alkh	KLU
7.	Beslut om tillstånd för gemensamt serveringsutrymme		KLU	KS
8.	Bevilja tillstånd för gemensamt serveringsutrymme för enstaka tillfälle eller enstaka tidsperiod		Alkh	KLU
9.	Beslut om nedsättning av avgift för prövning och tillsyn	Enligt taxa	KLU	KS
10.	Beslut att låta konkursbo fortsätta serveringsrörelse		Alkh	KLU
11.	Beslut att återkalla serveringstillstånd när tillståndet inte längre utnyttjas		Alkh	KLU
12.	Beslut att meddela tillståndshavare en erinran		CfKE	KLU
13.	Beslut om att meddela tillståndshavare en varning		KLU	KS
14.	Beslut att förbjuda försäljning		KLU	KS

	av folköl eller tilldela varning			
15.	Beslut om att avvisa ansökan om inte prövningsavgiften betalas	Enligt antagen alkoholtaxa	Alkh	KLU
16.	Lämna yttrande till annan myndighet		Alkh	Anmäls inte
17.	Avvisa överklagande som inkommit för sent		Alkh	Anmäls inte
18.	Beslut om avgift enligt alkoholtaxan		Alkh	Anmäls inte
B	Ärenden enligt tobakslagen	Kommentar	Delegat	
1.	Beslut om föreläggande eller förbud med vite		KLU	KS
2.	Beslut om föreläggande eller förbud utan vite		Alkh	KLU
3.	Ansökan om vitesutdömande		Alkh	KLU
4.	Beslut om att förbjuda försäljning av tobaksvaror eller meddela varning		KLU	KS
5.	Beslut om att omhänderta och/eller förstöra tobaksvara		Alkh	KLU
6.	Lämna yttrande till annan myndighet		Alkh	Anmäls inte
7.	Avvisa överklagande som inkommit för sent		Alkh	Anmäls inte
8.	Beslut om avgift enligt taxa		Alkh	Anmäls inte